

Co powinniśmy wiedzieć planując wycieczkę do rezerwatu przyrody „Stawy Milickie”

2021-08-04

Rezerwat przyrody „Stawy Milickie” jest największym tego typu obszarem na terenie województwa dolnośląskiego – posiada powierzchnię 5.298,15 ha – i stanowi jedną z najważniejszych ostoi ptaków wodno-błotnych w Polsce. Dzięki niezwykłemu walorom przyrodniczym i krajobrazowym został w 1995 r. wpisany na światową listę *Ramsar Convention on Wetlands* oraz jako jedyny krajowy obiekt wchodzi w skład międzynarodowej sieci jezior i innych zbiorników wodnych charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi „Living Lakes”. Celem ochrony przyrody tego rezerwatu jest – zgodnie z *Zarządzeniem Nr 14 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stawy Milickie”* (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 3389) – wiele szczególnie cennych i rzadkich gatunków ptaków oraz fragmenty środowisk wodnych i błotnych, stanowiących miejsca ich gniazdowania, żerowania i odpoczynku, a także innych gatunków zwierząt, roślin i ich siedlisk.

Z uwagi na fakt, iż jest to rezerwat przyrody poruszanie się w granicach tego unikatowego obszaru **może odbywać się wyłącznie po szlakach turystycznych**. Powyższe nie powinno jednakże stanowić powodu do zmartwień, bowiem sieć szlaków turystycznych w rezerwacie przyrody „Stawy Milickie” jest dobrze rozwinięta, a do dyspozycji miłośników wycieczek na łonie natury udostępniono wiele atrakcyjnych tras pieszych, rowerowych, kajakowych, a nawet konnych.

Poza nieszkodzeniem ze szlaków turystycznych, obowiązkiem każdego świadomego turysty jest również przestrzeganie następujących zasad:

- nie można wjeżdżać rowerem i wchodzić w miejsca zagrożone szlabaniem i ignorować tablic z informacją o zakazie wstępu lub wjazdu – nie zostały tam posadowione bez powodu (w rezerwacie znajdują się np. kolonie lęgowe ptaków, w których obecność ludzi nie jest wskazana);
- wchodzenie do wody i w trzcinowiska, kąpanie się w stawach lub pływanie po nich kajakami jest zabronione – te miejsca w rezerwacie to królestwo ptaków i innych zwierząt, nie zakłócajmy ich spokoju;
- czworonogi należy trzymać na smyczy (m.in. po to aby uniknąć sytuacji, w której pobiegną za zwierzyną);
- warto zachować ciszę – w końcu, czy nie tego szukamy na łonie natury?
- nie używaj dronów i nie lataj motolotnią nad stawami – z obserwacji ornitologów wynika, iż wykorzystanie takich urządzeń powoduje płoszenie ptaków, a przecież rezerwat stanowi ich ostoję;
- nie rozpalaj ognisk i nie używaj ognia – pożar w rezerwacie mógłby przybrać rozmiar klęski ekologicznej!
- dbaj o otoczenie i nie zaśmiecaj terenu – w dobrym tonie jest zabranie (niepozostawianie w rezerwacie) wygenerowanych przez siebie drobnych śmieci np. papierowych i foliowych opakowań, butelek itp.

Warto zdawać sobie sprawę, iż wchodzenie w strefy poza szlakami i nieprzestrzeganie powyższych zasad, powoduje bardzo duże zagrożenie dla ornitofauny. Poruszając się poza szlakami turystycznymi, w miejscach gdzie ptaki nie są przyzwyczajone do obecności człowieka, powodujemy ich płoszenie i niepokojenie, co ma swoje konsekwencje.

Splaszona ptaki odlatują z gniazd, co może skutkować wyziębieniem zarodków jaj, przez co nie wyklują się z nich pisklęta. Ponadto jaja lub pisklęta w pozostawionych bez opieki gniazdach mogą stać się „łatwym kąskiem” dla drapieżników. W przypadku gatunków żyjących krótko utrata pierwszego lęgu i brak sukcesu związanego z jego ponownym wyprowadzeniem uniemożliwia skuteczne rozmnażanie. Płoszenie ptaków jest dla nich niebezpieczne nie tylko w okresie lęgowym, lecz również późnym latem, jesienią i zimą (ich niepokojenie w okresach, kiedy przygotowują się do migracji lub w czasie niedostatku pożywienia, może powodować deficyty energetyczne i prowadzić do śmierci).

Z tego też powodu z pozoru błahę zachowanie jak przejście lub przejazd rowerem niedozwoloną trasą – w myśl zasady: „jeśli zrobię to tylko raz, to nic nie stanie” – może mieć dramatyczne skutki dla przyrody, zwłaszcza jeśli uświadomimy sobie, że ludzi z pomysłem podobnym do naszego może być więcej... każdego dnia... w każdym miesiącu... przez cały rok.... i kolejne lata.

Dlatego też cieszymy się przyrodą odpowiedzialnie i dbajmy, aby nasza obecność w rezerwacie nie szkodziła żyjącym w nim zwierzętom i nie powodowała niekorzystnych zmian przyrodniczych.

Należy przy tym zaznaczyć, że poruszanie się poza szlakami turystycznymi i nieprzestrzeganie ogólnych zasad stanowi wykroczenie, bowiem w rezerwacie obowiązują zakazy wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1098), za których złamanie grozi kara grzywny.

Poniżej zamieszczamy zarządzenia RDOŚ we Wrocławiu w sprawie wyznaczenia szlaków turystycznych w rezerwacie przyrody „Stawy Milickie” z mapami obrazującymi ich przebieg:

1. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 26.04.2010 r.](#),
2. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 27.04.2012 r.](#),
3. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 27.07.2021 r. \(zmieniające zarządzenie z dnia 27.04.2012 r.\)](#),
4. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 28.05.2013 r.](#),
5. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 7.10.2013 r.](#),
6. [Zarządzenie RDOŚ we Wrocławiu z dnia 10.06.2015 r.](#)

Co powinniśmy wiedzieć planując wycieczkę do rezerwatu przyrody „Stawy Milickie”

